

Изм. № 05-10-10/ 3.9.2021 г.

ДО
Г-Н АСЕН ЛИЧЕВ
МИНИСТЪР НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

ОТНОСНО: Публикуваната за обществено обсъждане Наредба за намаляване на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,

Бизнесът подкрепя въвеждането на Директива (ЕС) 2019/904 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. относно намаляването на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда и оценява усилията на екипа на Министерството за подготовката на проекта на Наредба. Уверени сме, че това ще бъде стъпка, която ще доведе до ускоряване на прехода към кръгова икономика и устойчиви бизнес модели.

Във връзка с процедурата за обществено обсъждане предлагаме на Вашето внимание коментарите и предложенията на бизнеса организации, представлявани от БСК, както следва:

**Асоциация на производителите на безалкохолни напитки в България /АПБНБ/
Браншова асоциация полимери /БАП/
Българска асоциация на тютюневата индустрия /БАТИ/
Българска камара на химическата промишленост /БКХП/
Българска оползотворяваща и рециклираща асоциация (БОРА)
Сдружение „Храни и напитки България“
Съюз на пивоварите в Република България /СПБ/**

Предложенията на бизнеса са подредени в хронологията на текстовете от проекта на Наредба.

1. С оглед коректното транспониране на изискванията на чл. 4 на Директива 2019/904 считаме, че препратката в разпоредбата на чл.4, ал.2 т.3 от проекта на Наредба следва да бъде променена, а именно думите „**ППЕУ по чл.1**“ да се замени с „**ППЕУ по ал.1**“. В допълнение предлагаме отпадането на думата „**както**“ в края на разпоредбата на чл. 4, ал.2, т.2 - техническа редакция;

2. За синхронизиране на разпоредбите, както в рамките на самата Наредба (виж. чл. 4, ал.1), така и със законодателството в областта на храните, предлагаме редакция на разпоредбата на чл. 5, ал.2 чрез замяна на думите „**съответната храна или напитка**“ с „**съответната храна, включително напитка**“.

3. С цел осигуряване транспонирането на разпоредбата на чл. 6, параграф 4 от Директива 2019/904, предлагаме включването на нова ал. 3 в чл. 6 от проекта на Наредба, както следва:

„(3) Съдовете за напитки по Приложение № 1, част В, произведени в съответствие с хармонизирани стандарти или със съответната приложима за тях част от тези хармонизирани стандарти, номерата на които са публикувани в Официален вестник на Европейския съюз, се считат за съответстващи с изискването по ал. 1.“

4. С цел създаване на механизъм за верифициране спазването на изискването по чл. 7, ал.1, както и за осигуряване спазването на предвидените в последния абзац на чл.6, параграф 5 от Директива 2019/904 правила за изчисляване и проверка на целите, които е заложено да бъдат приети от европейската Комисия, предлагаме включването на допълнителни алинеи 3 и 4 в чл. 7 от проекта на Наредба, както следва:

„(3) При поискване от компетентните органи, производителите на ППЕУ по Приложение № 1, част В, представят подходящо доказателство за количеството рециклирана пластмаса, съдържащо се в бутилките от напитки, по-специално чрез декларации от техните производители или доставчици.

(4) При проверка на спазването на целите по ал.1 се вземат предвид правилата за изчисляване, определени в акта за изпълнение, приет от Европейската комисия. "

5. Разпоредбата по чл. 9, ал.3 залага неясноти, вкл. и разминавания с текстовете на чл. 8 на Директива 2019/904, както следва:

На първо място, от текста на чл. 9, ал. 3, т.2 е неясно какво се разбира под „почистване на замърсяването с отпадъци“ – ако се има предвид почистването на нерегламентирани сметища, то това не следва да бъде ангажимент на производителите на ППЕУ, а на отговорните за образуването им лица, съгласно закона. В този смисъл, считаме за необходимо включване на уточнение.

На следващо място, отбелязваме, че задължението по чл.9, ал.3, т.1, както е разписано в Директивата, не се отнася за всички ППЕУ по Приложение № 1, част Д, а само за тези по раздел 1 от него, с опция за включване на национално решение и за ППЕУ по раздел 3, каквото разграничение не е направено в основното тяло на разпоредбата по ал.3 (препратката засяга всички ППЕУ по Приложение № 1, част Д). Освен прецизиране на препратката в основното тяло на ал. 3, и с оглед на това, че изискването по чл. 9, ал.3, т.1 е постановено с разпоредбата на чл. 14 от ЗУО по отношение на част от производителите на ППЕУ по Приложение № 1, част Д, раздел 1 (отпадъци от опаковки), считаме за уместно да бъдат направени съответните уточняващи корекции в разпоредбата, с които да се обезпечи синхронизация със заложения в параграф 2 на чл. 8 на Директивата смисъл „както и следните разходи, доколкото вече не са включени в съответствие с разпоредбите за разширена отговорност на производителя в директиви 2008/98/ЕО и 94/62/ЕО“, т.е. като минимум думите „**отпадъците от продуктите по ал.1**“ в т.1 на ал.3 по чл. 9, да се допълнят с „**отпадъците от продуктите по Приложение № 1, част Д, раздел 1, които не са отпадъци от опаковки /за които не са приложими изискванията на Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки**“.

В допълнение, проектът на Наредба предвижда РОП за производителите на тютюневи изделия с филтри да се осъществява чрез заплащане на продуктова такса, която да покрива разходите по чл. 9, ал. 3. Но за основния въпрос как коректно и точно ще се определи тази продуктова такса и, съответно - какви ще са конкретно задълженията на производителите на тютюневи изделия с филтри, не е предложена разпоредба в проекта на Наредба, а се препраща към друг подзаконов нормативен акт – Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса. Това внася неяснота и правна несигурност. Във връзка с горното, бихме искали да предложим някои допълнителни елементи, които да се вземат под внимание при разписване на методологията за определяне на таксата и размера ѝ, когато се правят необходимите промени в Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса:

- Съгласно чл. 12, ал. 5 от проекта на Наредба, продуктовата такса следва да се базира на количествата продукти, пуснати на пазара. Тази информация може лесно да бъде получена от Агенция „Митници“, която разполага с цялата информация относно освободени за потребление тютюневи изделия с филтри, разпределена по компании, пускащи на пазара в България тези продукти;
- За двата компонента разходи – по чл. 9, ал. 3, т. 1 и по т. 2, важен елемент е определянето на дела на потребяваните тютюневи изделия с филтри на обществени места и неправилно изхвърлени, тъй като тези разходи възникват само за дейности по почистване, извършвани от компетентните органи (или от други лица от тяхно име). Обхватът на разширената отговорност не следва да включва тютюневите изделия с филтри, потребявани в частни обекти и пространства (това включва и заведения по чл. 3, ал. 2, т. 2 от Закона за туризма), за почистването на които отговарят съответните частни собственици и разходите се покриват от такса битови отпадъци. В допълнение, от проучването по чл. 13 се очаква да определи отделното количество и съответно делът на неправилно изхвърлени отпадъци от тютюневи изделия и да се отчете и теглото на филтъра на тютюневите изделия - не повече от 203 мг.

6. Предлагаме редакция на разпоредбата по чл.9, ал. 4 от проекта на Наредба, с която ще се обезпечи точното транспониране на изискванията на чл. 8, параграф 4 от Директива 2019/904. Обръщаме внимание, че заложеният принцип за „непревишаване на разходите, необходими за

икономически ефективно предоставяне на услугите по ал. 3 и определянето им по прозрачен начин между съответните участници”, е заложен и за ППЕУ по Приложение № 1, част Д, раздел 1. В този смисъл, предлагаме отпадане на думите „**раздели 2 и 3**” от разпоредбата на чл.9, ал.4 от проекта на Наредба.

7. По отношение на разпоредбата на чл. 10, ал.6 считаме, че конкретната препратка следва да бъде направена към **ал. 5**, а не, както е заложено, към ал.4, което вярваме, че е технически пропуск. Допълнително и аргументирано от вида на ППЕУ по Приложение № 1, част Е, а именно „бутилки за напитки с вместимост до 3 литра, вкл. техните капачки и капаци”, считаме че визираната отговорност към лицата, при чиято дейност се образуват отпадъци от тези ППЕУ, следва да бъде насочена към по-високи нива в йерархията при управлението на отпадъците, а именно „рециклиране и/или оползотворяване”. Индустрията за напитки влага дългогодишни усилия, за да осигури пълна рециклируемост на използваните от нея опаковки, вкл. от пластмаси и в този смисъл, считаме за необоснована дефиниране на отговорност, включваща „обезвреждането” на отпадъците от ППЕУ по Приложение № 1, част Е (съгласно т.11 от Допълнителните разпоредби на ЗУО), което не хармонира нито с прилагането на приоритетния ред в управлението на отпадъците, нито способства за постигането на кръговост. Нещо повече, в разпоредбата по чл. 10, ал.3, т.2 ясно е определено, че системите за разделно събиране на отпадъците от тези продукти (бутилките за напитки с вместимост до 3 литра) трябва да осигурява предаване на събраните отпадъци именно за „рециклиране или друг вид оползотворяване), а не за обезвреждане. В този смисъл, предлагаме в чл. 10 ал. 5 и ал.6 да бъдат направени съответните изменения – в ал. 5 думите „**отговарят за цялостното им оползотворяване или обезвреждане**” да се заменят с „**отговарят за цялостното им рециклиране или друг вид оползотворяване**”, а в ал. 6 – думите „**оползотворяване или обезвреждане**” съответно с „**рециклиране или друг вид оползотворяване**”.

8. Приветстваме и напълно подкрепяме разпоредбата по чл. 11, ал.2 от проекта на Наредба, с която се залага събраните бутилки за напитки до 3 литра да се предават за рециклиране само за производство на материали и предмети за контакт с храни. Тази разпоредба е крайно необходима и е реален стимул за кръгов модел на повторно използване на материал, с високото качество за контакт с храни, от какъвто са произведени PET бутилките. Нещо повече, **индустриите за напитки обосновано настояват за правото на „първи отказ” при предлагането на рециклиран материал за влагане в своите опаковки.** За постигане на целите на Зелената сделка на ЕС и СЕАР от решаващо значение е да се положат колективни усилия за преминаване към по-устойчиво производство и потребление. Индустриите за напитки отдавна инвестират в кръгова опаковка за своите продукти. Благодарение на усилията и значителните инвестиции на компаниите, PET бутилките са сред тези, които се събират и рециклират най-много. В допълнение към въвеждането на задължителни цели за събиране на PET бутилките за напитки, достигаща до 90% (2030), Директива 2019/904 също така налага използването на минимум 25% и след това 30% от рециклирано съдържание в използваните от индустрията за напитки опаковки. Подобно нормативно изискване е поставено само към индустриите за напитки. Целта на отговорния бизнес в засегнатите сектори е не просто да постигнат изпълнението на нормативния минимум, но и да отидат много по-далеч - в създаване на затворен цикъл за PET бутилките чрез рециклиране „от бутилка в бутилка”. Събирането и повторното използване на собствения материал при производството на нови опаковки е точно залаганият подход в дефиницията за „кръговост”. За целта индустрията за напитки инвестира в RND, въвеждане на иновации, в олекотени опаковки и в ефективни схеми за РОП. Рециклираните PET бутилки се превърнаха в ценен ресурс и все повече и повече се използват в други категории продукти като рециклирано съдържание. В този смисъл, производителите за напитки ще бъдат допълнително затруднени да постигнат нормативно заложените цели, регламентирани в Наредбата (и Директива 2019/904), както и в прехода към пълна кръговост на своите опаковки.

Задължението по законодателство към индустриите за напитки (понастоящем единствени), обосновано предполага необходимост от съответстващо адаптиране на правилата, вкл. и в рамките на Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки. За да изпълнят изискването за рециклирано съдържание в бутилките за напитки, в крайна сметка производителите на напитки трябва да имат достъп до рециклирания материал с качество за контакт с храни, което да отговаря на стандартите на ЕС за безопасност на храните. Затова трябва да бъде обезпечен „приоритетен достъп” или „право на първи отказ” при предлагането на рециклирания материал от събраните след употребата от потребителите PET бутилки, използвани като суровина за рециклиране с качество за контакт с храни. Засегнатият бизнес финансира и подкрепя събирането на съдовете за напитки, които пуска на пазара, и следователно, трябва да има права на достъп до тези разделно събрани и

рециклирани материали. Трябва да бъде обезпечен приоритетен достъп до рециклиран PET (rPET) с качество за храни и бутилките за напитки да бъдат рециклирани в нови бутилки, вместо да бъдат преработени в други видове опаковки или продукти. Всеки производител на напитки, пускащ на пазара определено количество PET и rPET, трябва да може да възстанови еквивалентното количество материал, за да поддържа и гарантира ефективно рециклиране и кръговост. Що се отнася до PET пластмасата, кръговост и съответствие с целите на Директива 2019/904 за влагане на rPET, се изисква задължените индустрии да имат гарантиран справедлив достъп до количеството материали, които пускат на пазара и чието разделно събиране финансират. Поради това, считаме, че в допълнение на разпоредбата по чл. 11, ал.2 на проекта на Наредба, в предстоящите изменения на Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки трябва да бъде включен регламент, който да осигурява на производителите на напитки право на „първи отказ“ при предлагането на произведен в страната рециклиран PET (rPET) със съответното качество за влагане в бутилки.

9. Регламентираните в чл. 12, ал. 5 и ал. 6 продуктови такси покриват разходите по чл. 9, ал. 3 за отпадъците, изхвърлени в обществените системи, за почистване на нерегламентирано изхвърлените отпадъци и за проучванията по чл. 13. Едновременно с това, производителите по ал. 5 (според ДР§1 т.12а, произвеждат, пълнят, продават или внасят, независимо от използваните техники за продажба) се налага да плащат два пъти таксата - и произвеждащия, и пълнещия съответния съд. В същото време, **събирането на продуктовете такси в ПУДООС и действащия ред за тяхното разходване на (финансиране на одобрени проектни предложения) не гарантира, че краен получател на тези средства, разпределени по обективни критерии, ще бъдат общините, които осъществяват на дейностите по управление на отпадъците и почистване на населените места (чл. 19, ал. 3 от ЗУО и чл. 62 и чл. 63 от ЗМДТ).**

В тази връзка, следва да бъдат внесени съответни допълнения в чл. 59 на ЗУО и/или чл. 62 на ЗООС, задължаващи Министъра на околната среда и водите да приеме нарочна наредба за определяне на реда, методологията и заинтересованите страни (Националното сдружение на общините в Р България, браншови сдружения представляващи лицата, пускащи на пазара ППЕУ по чл. 12, ал. 5 и 6 на проекта на Наредба за ППЕУ), с които задължително се съгласува определянето на размера на таксите и тяхното разпределяне по общини.

10. По отношение на разпоредбата по чл. 13, ал.1 от проекта на Наредба, която регламентира провеждането на национално представително проучване с честота веднъж на 5 години бихме искали да коментираме няколко аспекта:

Нашето разбиране, следвайки логиката на Директивата, на ал.2 и ал.3 на чл. 13, както и на чл. 9 от проекта на Наредба е, че подобно проучване има за цел установяване количествата, състава и дела на отпадъците от продуктите по Приложение № 1, част Д, събрани от почистване на нерегламентираното им изхвърляне. Този смисъл обаче остава неясен, като от предложения за обсъждане в рамките на съгласувателната процедура на РГ 20 са отпаднали важните и уточняващи целта текстове в разпоредбата. Общо дефинираният обхват на проучването по ал.1 не дава необходимата конкретика и сигурност, че основа за определяне на разходите, които трябва да покриват задължените бизнес оператори, ще бъде ограничена и сведена само до разходите, свързани с почистване на замърсяването, т.е. нерегламентираното изхвърляне, което е и обект на санкциониране по ЗУО. Освен необходимостта от уточняване на обхвата на проучването по ал.1 на чл. 13, считаме също така за необходимо въвеждане на изискване за съгласуване на методологията по ал.3 за неговото извършване преди утвърждаването ѝ от Министъра на околната среда и водите с браншовите организации, представляващи интересите на задължените по чл. 9 лица. В смисъла на направените коментари предлагаме редакции на разпоредбите по чл. 13, както следва:

а) В края на изречението на чл.13, ал.1 да бъде допълнен следният текст **„събрани от почистване на нерегламентирано изхвърляне на отпадъци“**, и

б) Разпоредбата по ал.3 на чл. 13 да бъде допълнена с второ изречение: **„Методологията се съгласува с браншовите организации, представляващи интересите на задължените по чл. 9 лица.“**

11. Считаме, че разпоредбата по чл. 20, ал. 2 следва да отпадне от проекта на Наредба. Изпълнение на задълженията за ефективно прилагане на Директива 2019/904 е отговорност на всяка държава-членка на ЕС и, в този смисъл, националните законодателства са адаптирани подобаващо, вкл. и по отношение на обезпечаване спазването на изискванията от лицата, които пускат ППЕУ на локалните национални пазари, включително вносителите/дистрибуторите в съответната държава. Конкретният ред, който да бъде спазван по отношение на дейността по вътрешнообщностни доставки, е решение на съответните държави и вменяването на подобно изискване с проекта на

Наредба към българските оператори да назначават и поддържат упълномощен представител на територията на всеки от националните пазари на другите ДЧ, на които работи, е неоправдано и представлява необоснована финансова тежест.

12. Приветствайки и напълно подкрепяйки предложената разпоредба по чл. 21 от проекта на Наредбата, считаме, че в случай на невъзможност кметовете на общините да демонстрират, вкл. да предоставят доказателства за системно провеждани ефективни мерки в изпълнение на отговорностите по чл. 21, ал.1 за недопускане на замърсяване с отпадъци от продукти по Приложение № 1, част Д, разходите за почистване от нерегламентирано изхвърляне да бъдат изключени от обхвата на задълженията по чл.9, ал.3, т.2, т.е. да не бъдат прехвърляни на производителите на съответните ППЕУ. Допълнително постъпленията от глобите по чл. 133 и имуществените санкции по чл. 136 от ЗУО в случаите, наложени по отношение на отпадъци от продукти по Приложение № 1, част Д следва да бъдат целево насочени и използвани за покриване разходите за почистване на замърсяването.

13. На следващо, но не и по важност място, считаме че разпоредбата по чл. 21 следва да бъде допълнена с вменяване на задължение към кметовете на общините да осигурят разполагане на съдове за събиране на другите видове отпадъци, непосредствено до специализираните съдове по чл. 10, ал.2. Предложението е аргументирано от това, че липсата на подходяща инфраструктура за изхвърляне на отпадъци, които не са бутилки за напитки до 3 литра (Приложение № 1, част Е), ще доведе до използването именно на съдовете за напитки до 3 литра за изхвърлянето на отпадъци от всякакъв друг вид. Това не само неоправдано ще доведе до прехвърляне на ангажименти върху индустрията за напитки (да се справя с управление на други видове отпадъци), но и се компрометират заложените със законодателството цели – за разделното събиране с цел рециклиране и влагане на рециклирано съдържание в бутилките. В този смисъл, предлагаме включването на нова ал. 4 в чл. 21:

„(3) Кметовете на общините са задължени да осигурят поставяне на площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване най-малко на еквивалентен брой съдове за събиране на битови отпадъци, различни от тези по Приложение № 1, част Е, които да бъдат разположени непосредствено до съдовете по чл. 10, ал.2“.

Бележка от принципно естество: Считаме за изключително важно и предотвратяване на погрешното разбиране, че неспазването на разпоредбите от ЗУО по отношение на изхвърлянето на отпадъците, и по-точно на тези в обхвата на Приложение № 1, част Д от проекта на Наредбата, е ненаказуемо и допустимо с оглед на вменената с Наредбата отговорност на производителите на въпросните ППЕУ за покриване на разходите почистване на замърсяването. Именно с тази цел предлагаме да бъде заложено преразглеждане на размера на санкциите по чл. 133 и чл. 136 от ЗУО с цел установяване на съпоставимост с размера на годишните разходи за почистване на замърсяването, вкл. при прилагане на принципа за разубеждаващ ефект.

14. Във връзка с разпоредбата по чл. 21, ал.2 обръщаме внимание, че с оглед на вменените финансови задължения към бизнеса, информацията по чл. 21, ал.2 следва да бъде своевременно предоставяна и до знанието на задължените лица по чл. 9 и/или като минимум на браншовите организации, представляващи техните интереси. Нещо повече, следва да бъде създадена възможност за проверка и верификация на тези данни, вкл. чрез навременно предоставяне на информация за планираните дейности по почистване визирани в ал. 2 с цел създаване на възможност за осъществяване на проверка на място по изпълнението на тези задължения.

15. Считаме за необходима ревизия на разпоредбите по чл. 23 от проекта на Наредбата. Препратката в разпоредбата по ал. 1, постановяваща задължения за разделно събиране на отпадъците от ППЕУ по Приложение № 1, част Д от заведенията по чл. 3, ал.2, т.2 от Закона за туризма, следва да бъде прецизирана – т.е. да обхваща само ППЕУ по раздел 1, точки от 1 до 4 от въпросното приложение (с оглед на възможността за незабавна консумация на храната на място в тези ППЕУ). По отношение на останалите ППЕУ по Приложение № 1, част Д – тънки пластмасови торбички за пазаруване (т.5 на раздел 1); мокри кърпички и балони (ППЕУ по раздел 2) и тютюневи изделия с филтри (ППЕУ по раздел 3), считаме, че разпоредбата за разделно събиране е неприложима и нелогична. В тази връзка, предлагаме в чл. ал.1 думите „**ППЕУ по Приложение № 1, част Д**“ да бъдат допълнени с „**раздел 1, точки от 1 до 4**“.

На следващо място, обръщаме внимание, че системите за разделно събиране на отпадъци от опаковки не обхващат всички отпадъци от ППЕУ по Приложение № 1, част Д. Така формулираната разпоредбата на ал. 2, съгласно която отпадъците по част Д се предават в системите за разделно

събиране на отпадъци от опаковки, противоречи на Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки, тъй като в част Д са включени и отпадъци, които не следва да попадат в тези системи - тънки пластмасови торбички за пазаруване ,отпадъци от ППЕУ по раздел 2 и раздел 3. Нещо повече, ЗУО е предвидил и възможността за изпълнение на задълженията за РОП не само чрез колективни системи, но и индивидуално, което не е отчетено в разпоредбата (т.е. не е регламентирано предаването им в този случай). В тази връзка, предлагаме следната редакция:

„(2) Разделно събраните отпадъци по ал. 1 се предават на лица, притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО, в т.ч., в системите за разделно събиране на отпадъци от опаковки, въведени от организациите по оползотворяване на територията на съответните населени места или на лицето, изпълняващо индивидуално задълженията си по чл. 14, ал. 1 от ЗУО.“

16. Обръщаме внимание на лисата на определен срок в разпоредбите по чл. 27 и чл.28 за предвиденото в тях задължение за докладване. Унифицирано, както и в останалите случаи на регламентирано докладване, такъв следва да бъде постановен.

17. С цел прозрачност считаме, че следва да се осигури и публичен достъп на представяната по чл. 31, ал.1 до ЕК информация, за което очакваме допълване на разпоредбата по чл. 31 в този смисъл. Аналогично, подобен подход очакваме да бъде приложени и към информацията по чл. 33.

18. Както и при включването на задължението за регистрация на лицата, които пускат на пазара опаковани стоки (чл. 45, ал.1, т.13 от ЗУО), така и по отношение на разпоредбата по чл. 34, изразяваме своята принципна подкрепа. В контекста на регламентирания с чл. 34 ред и по-специално на информацията, която следва да бъде предоставяна, споделяме съображение за възможността продукти по Приложение № 1, част Д да се предлагат на пазара и без търговска марка, както и че изискването на чл. 45, ал.2, т.5 не предвижда в обхвата на вписваната информация на търговските марки, които използват лицата, които пускат на пазара опаковани стоки. В този смисъл, считаме, че разпоредбата на чл. 34, ал.2, т.2 следва да бъде прецизирана в унисон със разпоредбите на ЗУО. Също така, предвид възможностите за интерпретация дали дадено предлагано на пазара ППЕУ попада в обхвата на съответните изисквания на Директива 2019/904, или не, считаме за уместно да се обсъди адекватността за включване на уточнение в декларативна форма при подаване на информацията по т.5 за вида на продуктите, кои от тях попадат в обхвата на Наредбата с референция към съответните части и раздели по Приложение №1.

Приветствайки създаването на максимални предпоставки за повсеместно спазване на изискванията от всяко задължено лице, вкл. чрез използване на механизмите включващи регистрация, докладване, отчетност, съхраняване на данни за верификация на изпълнението и представянето им пред контролните органи, не можем да не обърнем внимание на факта, че на практика, въпреки наличието на такива разпоредби, продължава да има един не малък кръг лица, които не спазват изискванията. Така изпълнението на задълженията, вкл. и контролът, се фокусира единствено и само върху представителите на отговорния бизнес, което е не просто демотивиращ фактор, но и нарушава лоялната конкуренция. В този смисъл, резонно повдигаме въпросите как ще бъдат контролирани фирмите, които не се вписват в публичния регистър, както и вносителите от страни, извън ЕС. Как ще се проверява дали всяко задължено лице има регистрационен номер? Ето защо, с цел повишени гаранции за ефективното прилагане на нормативните изисквания, предлагаме да се предвиди извършване на контрол за пълнотата на регистрите, което вярваме, че може да бъде постигнато чрез сътрудничество между различните контролни органи, осъществяващи контрол по спазване на нормативни изисквания, предвиждащи регистрация по отношение на задължените по чл. 34, ал.1 лица – в т.ч. БАБХ, РИОСВ, АМ, НАП и т.н. В този смисъл, предлагаме включването на разпоредба в следния смисъл:

„РИОСВ, органите осъществяващи контрол по Закона за туризма и по Закона за храните, както и АМ и НАП осъществяват техническо сътрудничество и обмен на информация, за да гарантират прилагането на настоящата наредба. Процедурите за обмен на информация и сътрудничество, чиято цел е да осигурят интегриран контрол и мониторинг на изпълнението на изискванията на Наредбата, се регламентирант в двустранни или многостранни споразумения между контролните органи.“

19. В контекста на разпоредбите по параграф 4 от ПЗР на проекта на Наредба, свързани с чл.5, бихме искали да представим и някои съображения относно предвидения механизъм, с който се залага постигането на амбициозно и устойчиво намаляване на потреблението на ППЕУ по Приложение № 1, част А. Основният предвиден инструмент включва задължителното заплащане на

допълнителна сума за продажба на този вид ППЕУ (чл. 5). С оглед на целите и подходите заложи от Директивата, употребата на подобен икономически инструмент изглежда принципно оправдана.

На пръв поглед, обаче, не се открива достатъчна аргументация по какъв начин са изчислени конкретните суми, предвидени по §4 от преходните и заключителните разпоредби (ПЗР), вкл. и каква е причината залаганото увеличение на сумите за продуктите по т.1 и тези по т.2 да не нараства във времето с един и същ темп. От гледна точка на практическия икономически стимул потребителите да предпочетат алтернативни варианти, заместващи ППЕУ по Приложение № 1, част А, изглежда подходящо индивидуалната сума по чл. 5, ал. 1 да се определи в пряка зависимост от пропорционалните разходи (на лицата по чл. 4 ал. 1) при използване на алтернативни варианти по чл. 4, ал. 3. Независимо от готовността да предложим конкретни текстове с оглед изразеното мнение, с разбирането за по-голямата му сложност при прилагане, считаме, че като минимум в определянето размера на таксата и нейното нарастване, следва да бъдат отчетени и разходите на търговците за използване на алтернативи на ППЕУ по Приложение № 1, част А.

Считаме, също така, че независимо от очакванията оскъпяването при използването на посочените ППЕУ от страна на крайния потребител да доведе до тяхната намалена употреба, трябва да се отчете и следното: При изпълнение на задълженията си за постигане на устойчиво намаляване на потреблението на тези продукти (чл. 4, ал.1), приходите от продажбата им за търговците е възможно и да нарастват (т.е. инструментът да не заработи както е очаквано с оглед на спецификата на предлаганата услуга – храна за незабавна консумация, в т.ч. извън обекта и мотивацията на потребителите за покупката). Като се има предвид задължението за докладване по чл. 24, считаме за уместно обсъждането на механизъм за оценка на постиганото увеличение на предлагане на храните в алтернативни варианти на ППЕУ по Приложение № 1, част А и, ако се установи, че инструментът на фиксирана нарастваща във времето цена не води до постигане на целите за амбициозно и устойчиво намаляване, да бъде извършено неговото преразглеждане. В този смисъл, предлагаме да бъде направена оценка на въздействието от прилагането на този инструмент след изтичането на три години от влизането в сила на разпоредбата.

Сегашната редакция на чл. 5 ал.1 предполага събиране на „сумите“ от производителя и всички търговци, участващи във веригата на доставка. Следва да се обоснове използването на събраните „суми“ от предложените на пазара ППЕУ по Приложение № 1, част А (ПУДООС, държавен бюджет, търговци по веригата на доставка). Това може да наложи внасяне на съответни изменения и допълнения в ЗУО, включително за определяне разходването на средствата – алтернативни материали, съдове за еднократна употреба, проучвания и др.

20. Следва да бъдат съгласувани процедурата за вписване в регистъра по чл. 34, ал. 2 с тази за промяна на вписаните обстоятелства - чл.36, ал. 1. Заявлението и информацията за вписването не е указано как да бъдат подавани, а тази за промяна във вписаните обстоятелства е предвидено да се подава само електронно. В този смисъл, настояваме да се предвиди също и електронна и/или дистанционна форма за вписването в регистъра.

21. В Приложение № 1, част Д, Раздел 1, т. 3 и част Ж, т. 3 текстът „смесени опаковки“ да се замени с **„композижни опаковки“**.

22. Правилното транспониране и ефективното прилагане на изискванията на Директива 2019/904 предполага използването прецизно дефиниран обхват и терминология. В този смисъл, предлагаме на следните предложения по отношение на допълнителните разпоредби (§1) от проекта на Наредба:

- Замяна на определението по т.1 със следното: **„Пластмаса“ е материал, който съдържа като основна съставна част високомолекулен полимер към който може да са добавени адитиви или други вещества и който в определен етап от преработка до крайно изделие може да се формува от стопилка, и който може да функционира като основен структурен компонент на крайни продукти, с изключение на естествените полимери, които не са били химически модифицирани.**

Предложението хармонира с определението за пластмаси, както в Директива 2019/904, но и с това съгласно БДС ISO 472 Пластмаси.

- Замяна на определението по т.2 със следното: **„Полимер“ е вещество, съставено от молекули, характеризирани се с многократно повтарящ се един или няколко вида атоми или атомни групи (съставни звена), свързани една с друга в достатъчно количество, че да осигурят комплекс свойства, които не се променят значително при добавяне или отстраняване на едно или няколко съставни звена.** Предложението хармонира с

определението за полимер, както в Директива 2019/904, но и с това съгласно БДС ISO 472:2013 т. 639.

- Замяна на текста „По смисъла на това определение „мономерна единица“ означава реагиралата форма на мономерно вещество в полимер“ със: **„По смисъла на това определение „мономерна единица“ означава химическо вещество, обикновено с ниска молекулна маса, което може да бъде превърнато в полимер чрез комбиниране на неговите молекули или с други химични вещества“**, респективно - съгласно БДС ISO 472:2013, т.2.624.

- Замяна на определението за производител по т.12 в частта му по буква а) със следното:

„а) всяко физическо или юридическо лице, установено в държава членка, което професионално произвежда, пълни, продава или внася, независимо от използваните техники за продажба, включително чрез договори от разстояние, и пуска на пазара на същата държава членка пластмасови продукти за еднократна употреба, напълнени пластмасови продукти за еднократна употреба или риболовни съоръжения, съдържащи пластмаса, различно от лицата, осъществяващи риболовна дейност, или, ...“

- В определението по т.16, буква „б“ за „групова опаковка“ следва да се добави следният текст: **„прозрачните обвивки на тютюневите изделия с филтри не се считат за групова опаковка“**. Така определението ще съответства на текста на Приложение III на Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/2151 на Комисията от 17 декември 2020 г. и, съответно - на определението за „външна опаковка“ на тютюневите изделия в §1, т. 22 от ДР на Закона за тютюна, тютюневите и свързаните изделия.

- В Определението по т. 17 за „биоразградима пластмаса“, в частта „съответствие с европейските стандарти за опаковките, подлежи на рециклиране чрез компостиране и анаеробно разграждане“ да се добави **„в съответствие с европейския стандарт за биоразградимост EN 13432“**.

- Замяна на определението по т. 20 със следния текст: **„мономер“ означава смес, съставена от молекули, всяка от които може да осигури едно или повече структурни звена**. Предложението хармонизира с определението за мономер по Директива 2019/904, но и с това съгласно БДС ISO 472 Пластмаси.

Предлагаме и следните редакции по частите на Приложение № 1:

В ЧАСТ Б – Пластмасови продукти за еднократна употреба в обхвата на чл. 3, предлагаме допълнения по точките от 2 до 5, аргументирани от **разпоредбите на чл. 11, параграф 2 от Директива (2019/904)**, както следва:

2. Прибори за хранене (вилници, ножове, лъжици, пръчици за хранене); **освен ако са направени от материали, които са органично рециклируеми заедно с храната, с която са предназначени да влязат в контакт, и се произвеждат с нарастващ процент на възобновяеми суровини;**

3. Чинии; **освен ако са направени от материали, които са органично рециклируеми заедно с храната, с която са предназначени да влязат в контакт, и се произвеждат с нарастващ процент на възобновяеми суровини;**

4. Сламки, **освен ако не попадат в приложното поле на Директива 90/385/ЕИО или Директива 93/42/ЕИО; или са направени от материали, които са органично рециклируеми заедно с храната, с която са предназначени да влязат в контакт, и се произвеждат с нарастващ процент на възобновяеми суровини;**

5. Бъркалки за напитки; **освен ако са направени от материали, които са органично рециклируеми заедно с храната, с която са предназначени да влязат в контакт, и се произвеждат с нарастващ процент на възобновяеми суровини.**

23. В ПЗР следва да бъде фиксиран срок за влизане в сила на наредбата и срок за прилагане на задълженията по чл. 12 във връзка с чл. 9 и §7.

С УВАЖЕНИЕ,

ДОБРИ МИТРЕВ

Председател на УС на БСК